

Distans strateg Sweden AB

Org.nr. 556583-3562

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Distra IRS
belägen i Stockholms kommun

Uppföljning av tillsyn i Distra IRS

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Distans strateg Sweden AB (556583-3562) under vårterminen 2017. Skolinspektionen fattade den 26 april 2017 beslut efter tillsyn för Distra IRS. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Distans strateg Sweden AB inkom med den 13 september 2017. Skolinspektionen har även genomfört ett uppföljningsbesök den 24-25 januari 2018 samt haft en kompletterande telefonintervju den 15 februari 2018. Därefter har ytterligare kompletteringar begärts in.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade Skolinspektionen konstaterar att Distans strateg Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Föreläggande	2018-11-05
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande	2018-11-05

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning nya brister som framkommit vid uppföljning

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat nya brister.

Skolinspektionens ingripande

Ytterligare brister	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Föreläggande	2018-11-05
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande	Föreläggande	2018-11-05
Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Föreläggande	2018-11-05
Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav.	Föreläggande	2018-11-05
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2018-11-05

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2018-11-05
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2018-11-05
Huvudmannen säkerställer att eleverna får sin garanterade undervisningstid genom att följa den lagstadgade timplanen.	Föreläggande	2018-11-05

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalade brister. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Distans strateg Sweden AB att senast den 5 november 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Distans strateg Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- I samråd med elevhälsan utreda elevers behov av särskilt stöd när de riskerar att inte nå kunskapskraven.
- Dokumentera utredningar inför beslut om särskilt stöd.
- Utarbeta åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska elevernas behov av stöd framgå samt åtgärder som svarar mot elevernas behov av särskilt stöd.

Motivering till bedömning av brist

Det finns brister i skolans arbete med att utreda elevernas behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Bristen består i att inte alla elevers behov har utretts trots att de i flera fall ges särskilt stöd. Det finns elever med beslut om särskilt stöd, beslut om anpassad studiegång och elever med långvarig ogiltig frånvaro vars behov av särskilt stöd inte har utretts på skolan. Även om det finns forum för lärare i vilket även några elevhälsorepresentanter deltar för att diskutera eleverna är protokollen från dessa möten inte att likställa med en utredning om eventuell behov av särskilt stöd. De aktuella ärendena gäller omfattande stödbehov och därmed krävs en mer grundlig utredningsinsats då elevens hela skolsituation behöver kartläggas och analyseras. Skolan behöver dokumentera sina utredningar skriftligt, bland annat eftersom det enligt skollagen är möjligt att överklaga ett beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram, liksom innehållet i ett beslutat åtgärdsprogram.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Av skollagen framgår vidare att samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

I beslut från den 26 april 2017 bedömde Skolinspektionen att det saknas åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd på Distra IRS. Det fanns elever på skolan som gavs särskilt stöd i form av enskild undervisning eller anpassad studiegång, men som inte hade något upprättat åtgärdsprogram. Vid uppföljningsbesöket den 24-25 januari 2017 framkommer att det finns två utarbetade åtgärdsprogram på skolan.

Uppföljningsbesöket visar även att det inte görs någon utredning om särskilt stöd i samråd med elevhälsan när elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Det sker endast möten mellan personal och vissa elevhälsokompetenser då elevernas situation diskuteras. I intervju med rektorn vid uppföljningsbesöket framgår att det finns två aktuella åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd och därutöver ett antal elever med långvarig ogiltig frånvaro på skolan. Det finns exempel på elev med långvarig frånvaro som dessutom har haft F i ett antal ämnen de två senaste terminerna. Lärare beskriver hur de anpassar undervisningen på olika sätt men för vissa elever har detta ändå inte lett till ett godkänt betyg. Enligt rektorn har skolan inte gjort någon egen utredning för dessa elevers eventuella behov av särskilt stöd. Skolan har endast tagit del av förgående skolas dokumentation om eleverna. På frågan om hur elevhälsan varit inkopplad i dessa ärenden framgår av intervjuer med rektorn och elevhälsorepresentanter, att lärarna och skolsköterskan har enhetsmöten varje vecka då de diskuterar elevernas situation. Var fjärde vecka deltar även kurator på dessa möten.

Av uppföljningsbesöket framgår vidare att enhetsmötena dokumenteras i protokoll, men att detta inte kan likställas med en utredning inför särskilt stöd, eftersom denna dokumentation inte ger skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka elevens behov av stöd är. Rektor, lärare och elevhälsorepresentanter uppger att de dokumenterar enhetsmötena i protokoll. Skolinspektionen har tagit del av protokollen från höstterminen 2017 och de möten som ägt rum, vid tidpunkten för uppföljningsbesöket, vårterminen 2018. Av protokollen framgår kort bakgrundshistorik kring eleverna och vilka ämnen de läser. Det som dokumenterats från enhetsmötena handlar främst om elevernas beteende, frånvaro/närvaro, personliga omständigheter och om eleven jobbar bra. Från vissa möten finns anteckningar om ämnen, till exempel "genomfört kunskapstest i matematik med bra resultat", "ligger bra till i skolarbetet". Det finns även anteckningar om frånvaro där exempelvis åtgärder som "kalla till möte med vårdnadshavare" och "erbjuda samtal med kurator" beskrivs. Andra åtgärder som beskrivs kan exempelvis vara att läraren ska ringa till eleven varje dag. När Skolinspektionen tittar på protokollet tillsammans med rektorn säger rektorn att det inte syns i protokollet från mötet på vilket sätt elevhälsans kompetens har använts i det här fallet. Elevhälsorepresentanter beskriver att de

inte har gjort någon utredning kring elever med långvarig frånvaro och huvudmannen förtydligar i synpunkter på protokollet att det ofta finns utredningar dokumenterade sedan tidigare.

Beslut om anpassad studiegång föregås inte av en utredning och åtgärdsprogrammen saknar tydliga åtgärder utifrån elevernas behov

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende utredning och beslut om anpassad studiegång. Av betygskatalogen framgår att cirka hälften av eleverna som gick ut årskurs 9 vårterminen 2017 hade anpassad studiegång och att mellan två och åtta ämnen hade anpassats bort. Skolinspektionen har tagit del av beslut om anpassad studiegång för dessa elever. I komplettering från huvudman framgår att grunden till dessa beslut består av ett dokumenterat elevvårdsprotokoll (EVK-protokoll). Skolinspektionen bedömer att EVK-protokollen inte utgör en tillräcklig utredning för ett beslut om anpassad studiegång eftersom det inte framgår en pedagogisk bedömning av elevens eventuella behov av särskilt stöd. I beslut om anpassad studiegång är det även alltid nödvändigt att involvera elevhälsan. Vidare är de åtgärder som skolan enligt dokumentationen ska vidta av generell karaktär och saknar tydlig koppling till elevernas behov. Skolinspektionens utredning visar även att skolan som rutin i vecka 9 ser över om elever behöver anpassad studiegång och att det är främst ämnen som bild, musik, slöjd som anpassas bort. Ämnen som bild, musik, slöjd anpassas som regel bort för samtliga elever i behov av anpassad studiegång utan att det utgår från en utredning av elevernas faktiska behov.

Skollagen fastställer att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) även göras. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Utredningen visar att ämnen som bild, musik, slöjd i regel anpassas bort utan faktisk utredning av respektive elevs behov vad gäller ämne och omfattning vid beslut om anpassad studiegång. I intervju med elevhälsorepresentanter och lärare framkommer att det efter veckan 9 fattas beslut om elever har behov av

anpassad studiegång för att "hinna klart" med de övriga ämnen som eleven läst tidigare terminer. Rektorn uppger även att de ämnen som bild, musik, slöjd ligger sist på vårterminen och att när elever får anpassad studiegång så väljs dessa ämnen bort i första hand. Som anledningen anger rektorn att det är för att eleverna ska hinna klart de ämnen som de startat och få ett betyg i dessa istället för att påbörja ett nytt ämne. Rektorn vet inte varför undervisning i de ämnen som bild, musik, slöjd ges sist på vårterminen men tror att det kan vara av schematekniska skäl. Elevhälsorepresentanter svarar på frågan om hur skolan arbetar med anpassad studiegång med att en i personalen låter eleverna göra ett intressetest där de får fram vad eleven kan tänkas att göra efter eleven har gått ut årskurs 9. Utifrån testets resultat väljer skolan ut de ämnen eleven behöver få betyg i för att komma in i gymnasiet på och övriga ämnen tas bort. Vid vecka 9 ska den anpassade studiegången vara igång för att eleverna ska hinna göra klart sina arbeten beskriver elevhälsorepresentant.

Utredningen visar att EVK-protokollen inte utgör en pedagogisk bedömning av elevens eventuella behov av särskilt stöd som kan ligga till grund för beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionen har tagit del av de EVK-protokoll som enligt huvudmannen ligger till grund för besluten om anpassad studiegång. EVK-protokollens första del innehåller rubrikerna "Anledning till konferens", "Vad fungerar bra?", "När uppstår svårigheter?", "Vilka är hindren?", "Tidigare vidtagna åtgärder" och "Elevens mål". Dokumenten är mycket kortfattade och elevens behov av stöd framgår inte tydligt. Exempelvis framgår för ett par elever att "svårigheter uppstår när X ska gå till skolan" och att hindren är att "X vill inte gå till skolan. X är hemmasittare" eller att eleven har svårt att ta sig till skolan.

Utredningen visar även att åtgärdsprogrammen för eleverna med anpassad studiegång inte innehåller tydliga åtgärder utifrån elevernas behov. Trots att eleverna endast når kunskapskraven i vissa ämnen eller har hög frånvaro finns inte tydliga åtgärder eller mål kopplade till specifika ämnen utan endast generella åtgärder. I EVK-protokollen framgår skolans åtagande vilket är åtgärder såsom "eleven får en dagplanering när eleven är i skolan", "mentor har kontakt med eleven", "undervisning i hemmet", "enskild kontorsarbetsplats i skolan", "enskild undervisning", "tillhandahålla en bok".

Motivering till val av verktyg

Eftersom Distra IRS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Distans strateg Sweden AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterar att Distans strateg Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Psykolog och kurator ska delta i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Visserligen finns tillgång till psykolog och kurator men dessa används inte i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Även om huvudmannen i sina synpunkter på protokollet uppger att de tar upp det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på enhetsmöten, på vilka merparten av elevhälsan deltar så är de exempel som huvudmannen ger främst åtgärdande insatser eller insatser som lärarna, och inte elevhälsan, ansvarar för. Detta innebär att elevernas utveckling mot utbildningens mål riskerar att försvåras.

Enligt skollagen ska det finnas tillgång till elevhälsa för elever i grundskolan. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser tillgodoses.

I beslut från den 26 april 2017 bedömde Skolinspektionens att varken psykolog eller kurator var delaktiga i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Enligt huvudmannens skriftliga redovisning framgår att psykolog bland annat ger konsultation och handledning.

Vid uppföljningsbesöket den 24-25 januari 2017 framkommer att det visserligen finns tillgång till psykolog och kurator men att dessa fortfarande inte används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. I intervju med rektorn, lärare och elevhälsorepresentanter uppges att kurator deltar på skolans enhetsmöten var fjärde vecka tillsammans med alla lärare. På dessa möten diskuteras respektive

elev. Rektorn och huvudmannarepresentant uppger dock att kuratorn inte genomför insatser på gruppnivå. I intervju med huvudmannarepresentant uppges att kuratorn i dagsläget inte arbetar med förebyggande arbete t.ex. handledning på gruppnivå. Rektorn säger att hon inte kommer på något exempel där kuratorn har genomfört något förebyggande arbete. Även elevhälsorepresentanter säger att kuratorn arbetar med problem varefter de dyker upp. Elevhälsorepresentanter beskriver vidare att de har temadagar på skolan om exempelvis kärlek och hälsa men att kuratorn inte varit involverad i något sådant arbete. I huvudmannens synpunkter på protokollet ges exempel på förebyggande arbete i form av gemensam julbasar som eleverna organiserar tillsammans med lärare.

När det gäller psykolog uppger rektorn och lärare att denne inte har deltagit på enhetsmöten utan psykologen har istället fått protokollen från dessa möten skickade till sig. Enligt huvudmannarepresentant har psykologen inte gett någon återkoppling på protokollen. Rektorn och lärare beskriver även att psykologen deltog vid höstterminens uppstartsmöte. Rektorn berättar att psykologen då fick insyn i verksamheten. I intervju med huvudmannen framkommer att psykologen ska läsa in sig på elevernas utredningar och ge personalen eventuella råd. Enligt huvudmannarepresentanten har det ännu inte gjorts, men det ska ske i fortsättningen. Rektorn och huvudmannarepresentanten uppger också att psykologen inte har haft handledning för personalen såsom beskrivet i huvudmannens svar till Skolinspektionen. Rektorn säger att det inte finns någon plan att det ska genomföras. I huvudmannens synpunkter på protokollet finns en beskrivning av att en av huvudmannarepresentanterna, som fått vägledning av psykologen, numera har haft handledning med personalen.

Motivering till val av verktyg

Eftersom Distra IRS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Distans strateg Sweden AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Nya brister som framkommit vid uppföljning

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Distans strateg Sweden AB att senast den 3 september 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Föreläggande

Beskrivning av brister

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, 3 kap. 12 d & f §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen; 6 kap. 5 § skolförordningen; 3 kap. 17 § skollagen)
- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan är minst 6 890 timmar. Bestämmelser om fördelning av undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skollagen. (10 kap. 5 § skollagen)

Åtgärder

- Undervisningen ska anpassas efter elevernas förutsättningar
- Eleverna ska ges möjlighet i samtliga ämnen att visa sina kunskaper på olika sätt och vid olika tidpunkter
- Rektorn ska säkerställa en likvärdig betygsättning
- Rektorn ska tillsammans med lärare bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där elevernas kunskapsresultat följs upp, analyseras tillsammans med elevernas upplevelser av trygghet och studiero samt tidigare beslutade utvecklingsåtgärder. Utifrån denna analys ska beslut om utvecklingsåtgärder fattas och genomföras.
- Huvudmannen ska säkerställa skolan följer den lagstadgade timplanen

*Motivering till bedömning av brist***Undervisning och lärande**

Undervisningen anpassas inte efter elevernas förutsättningar och utformas så att eleverna inte stimuleras att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte utgår från elevernas behov och förutsättningar eftersom skolans upplägg av undervisningen begränsar eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Intervjuerna visar att lärarna planerar och genomför undervisningen i flera ämnen utifrån ett upplägg där samtliga elever, oavsett förkunskaper, först ska arbeta med uppgifter som enligt skolan är utformade för att enbart ge eleverna möjlighet att nå kunskapskravet för betyget E. Det är först efter att eleverna har genomfört dessa uppgifter som elever ges möjlighet att arbeta med uppgifter, av skolan kallad fördjupningskurser eller specialarbeten, som ger eleverna möjlighet att utvecklas vidare och nå högre betyg. Detta visar att undervisningen inte planeras på det sätt som läroplanen och betygskriterierna är uppbyggda. På skolan utformas undervisningen utifrån förbestämda betygssteg och inte utifrån de syften och förmågor som eleven ska få öva på enligt läroplanen och därmed ges möjlighet att nå olika betyg. Konsekvensen av detta kan bli att elever inte ges möjlighet att nå så långt som möjligt.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Även läroplanen betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande. Vidare framgår att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av läroplanen avsnitt 2.2 Kunskaper, framgår att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Skolinspektionens utredning visar att skolans upplägg av undervisningen begränsar eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt. I intervju med elever, lärare och rektorn framkommer att alla elever måste läsa, vad skolan kallar "E-kurs", innan de kan gå vidare till att arbeta med en fördjupningskurs eller specialarbete vilket krävs på skolan för att nå ett annat betyg än E. Rektorn uppger att när en elev är klar med en E-kurs så ser lärarna över hur eleven ligger till i andra ämnen innan eleven får läsa en "fördjupningskurs" i ett ämne. Eleven får därefter läsa fördjupningskurs i eventuellt ämne "om eleven hinner". Lärare beskriver även att lärarna arbetar för att ge eleverna

baskunskaperna i kärnämnen och att eleverna får fokusera på de ämnen som de behöver komma ikapp med. Eleverna beskriver att när de har läst grundkursen gör de ett prov med olika svarsalternativ och om man klarar provet får man betyget E. Om elever vill satsa på högre betyg och man klarar av arbetet i de andra ämnena så får man satsa på högre betyg i de ämnen man har fått betyget E i berättar elever.

Eleverna får inte möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt och vid olika tidpunkter i alla ämnen.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna i vissa ämnen inte ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt och vid olika tidpunkter. Tillsynen visar att ett antal elever i årskurs 9 kommer att få all sin undervisning i slöjd under maj månad i årskurs 9. Eleverna ges då inte möjlighet att visa att alla kunskapskrav har uppnåtts på olika sätt vid olika tidpunkter. Såväl rektor som lärare behöver vid planeringen av hur undervisningstiden förläggs över årskurserna ta hänsyn till elevernas ålder och mognad samt till hur tiden disponeras för att ge utrymme till eftertanke och fördjupning. En konsekvens av att tiden inte fördelas över årskurserna och över läsåret är att flera elever på skolan inte ges undervisning i ämnen som bild, musik och slöjd utan att vissa av dessa anpassas bort för att eleverna ska fokusera på att få godkända betyg i andra ämnen. Anpassningen görs dock inte efter elevernas förkunskaper eller intresse för andra ämnen.

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former samt ge eleverna en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna i vissa ämnen inte ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt och vid olika tidpunkter. Utredningen visar att utifrån skolans fördelning av undervisningstiden ges inte alla elever rätt att utvecklas under hela skoltiden och nå så goda resultat som möjligt i samtliga ämnen. I intervju med elevhälsorepresentanter, lärare och rektor framgår att undervisning i flera av ämnen som bild, musik, slöjd bedrivs i

slutet på årskurs 9. Rektorn och eleverna beskriver att de vid två-tre gånger per läsår åker på lägerskola och vid dessa tillfällen har slöjd och hem- och konsumentkunskap på lägerskolan till exempel genom att göra enkla konstruktioner samt planera och laga måltider. Rektorn beskriver att eleverna har teoretiska moment i ämnen som bild, musik, slöjd på skolan. I intervju med ansvarig lärare för schemalaggningsen och i kompletterande uppgifter från huvudmannen den 28 februari 2018 framkommer att eleverna har musik, slöjd och bild i åk 9. Läraren beskriver att undervisning i ämnen musik, bild och slöjd gavs under höstterminen för årskurs 9. Läraren beskriver att ungefär halva undervisningstiden läggs ut i schemat. Resten utförs på skolans lägerskola. I huvudmannens synpunkter på protokollet skriver huvudmannen att alla elever får undervisning i hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, slöjd, teknik och biologi. När det gäller undervisningen i bild, musik och slöjd beskriver läraren med ansvar för schemalaggningsen, att undervisningen i dessa ämnen inte får gå ut över andra ämnen så att eleven inte når godkänt betyg i ämnen som eleven redan läst. Läraren uppger att eleven i så fall får vänta med att läsa bild, musik och slöjd. I huvudmannens komplettering den 1 mars framkommer att fyra av tio elever i årskurs 9 har fått undervisning i slöjd och musik och fem av tio elever i bild. Huvudmannen uppger även att resterande elever i årskurs 9 som inte har anpassad studiegång kommer att läsa slöjd under maj månad och bild samt musik under vårterminen 2018.

Bedömning och betygsättning

Rektorn beskriver i intervju skolans system och planering av undervisningen på följande sätt: Distra IRS har ett datasystem där de flesta av skolans alla ämnen finns samlade i vad skolan kallar för kurser. Kurserna är uppdelade i olika moment där varje moment behandlar ett mål. Varje moment består av en E-kurs, en fördjupningskurs och ett specialarbete. E-kursen består av texter från läroböcker, instuderingsfrågor och slutligen ett prov med frågor som har fyra olika svarsalternativ. Fördjupningskursen består av nya texter inom området och därefter frågor med "öppna svar". När en elev klarar en fördjupningskurs kan eleven få betygen D-C. Slutligen kan en elev göra ett specialarbete vilket är en uppsats. Specialarbetet gör att eleven kan få ett B eller ett A i betyg.

Rektorn säkerställer inte en likvärdig betygsättning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte säkerställer en likvärdig betygsättning. Utredningen visar vid uppföljningsbesöket att skolan inte genomfört några insatser för att lärarna ska utveckla sin bedömarförmåga och sin förtrogenhet med kunskapskraven enligt läroplanen trots att formativ bedömning har identifierats som ett kompetensutvecklingsområde. Av sju undervisande lärare vid skolan saknar även fyra lärarexamen vid

tillsynsbesöket. Skolinspektionen konstaterar att sådana förhållanden ställer särskilda krav på rektorns arbete med att stödja lärarna i arbetet med bedömning och betygsättning. Även om huvudmannen i synpunkter på protokollet uppger att en kurs i formativ bedömning har genomförts bedömer Skolinspektionen att detta inte är tillräckligt för att tillförsäkra en likvärdig betygsättning. Utredningen visar vidare att rektorn inte har säkerställt att uppgifterna och proven som eleverna gör i skolans datorsystem motsvarar läroplanens kunskapskrav vilket riskerar att leda till att skolan inte sätter likvärdiga betyg med övriga landet.

Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betygs sätts i enlighet med de författningar som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Utredningen visar att det inte genomförts någon kompetensutvecklingsinsats eller samarbeten med andra skolor avseende bedömning och betygsättning trots att det är ett uppmärksammat kompetensutvecklingsområde i skolans kvalitetsarbete. Enligt skolans kvalitetsarbete är formativ bedömning en kompetensutvecklingsinsats som ska genomföras. Representant för huvudmannen berättar att skolan ska genomföra en kompetensutvecklingsinsats gällande formativ bedömning men att ingen kurs är ännu bokad och personalen har inte pratat om det tillsammans. I huvudmannens synpunkter på protokollet uppges att det har genomförts en kurs i formativ bedömning sedan Skolinspektionens besök. I intervju med huvudmannarepresentant samt rektorn, som båda även arbetar som lärare på skolan, säger rektorn och huvudmannen att likvärdig bedömning och betygsättning säkerställs genom att lärarna gör bedömning av eleverna gemensamt i grupp. Av sju undervisande lärare vid skolan saknar dock fyra lärarexamen vid tillsynsbesöket. Rektorn beskriver att de tidigare hade ett samarbete med en annan skola men att "det rann ut i sanden". Huvudmannen beskriver att de har diskuterat att ha ett samarbete med någon annan skola för att säkerställa likvärdigheten men att något sådant samarbete inte finns i dagsläget.

Utredningen visar vidare att rektorn inte har säkerställt att uppgifterna och proven som eleverna gör i skolans datorsystem motsvarar läroplanens kunskapskrav vilket riskerar att leda till att skolan inte sätter likvärdiga betyg med övriga landet. Skolinspektionen har tagit del av exempel på E-kurs, en fördjupningskurs och ett specialarbete i ämnena religionskunskap, fysik och slöjd. Av dessa framgår att redovisningsuppgifterna/examinationen är

instuderingsfrågor och prov för betyget E. Inför området som eleverna ska jobba med presenteras kunskapskraven enligt läroplanen. För respektive fråga i proven i fysik och religionskunskap finns cirka fyra svarsalternativ som eleverna får välja emellan. I intervju med rektorn framkommer att om eleverna har klarat proven på E-nivå så får de ett E i terminsbetyg. För betyget E ska elever enligt kunskapskraven i läroplanen i till exempel religionskunskap kunna "resonera" och "argumentera". Samt enligt kunskapskraven i fysik kunna "diskutera" och "resonera". Detta kan inte uppvisas utifrån de frågor som ställs i provet bland annat mot bakgrund av att det finns svarsalternativ för samtliga frågor.

När det gäller de uppgifter som skolan kallar specialarbeten, som enligt rektorn och eleverna kan genomföras för att få betygen A eller B, visar uppgiften i fysik exempelvis, att eleven ska bedömas på att: eleven har skrivit om de fakta som de har hittat med egna ord, att facktermer ska förklaras, att eleven har omfattande mängd fakta, rimligt antal källor, att eleven anger sina källor, har källkritik samt att arbetet ska vara klart och tydligt uppställt med rubriker. För betyget A ska eleven enligt läroplanens kunskapskrav i fysik till exempel kunna formulera välutvecklade motiveringar, slutsatser och resonemang samt föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Dessa krav framgår dock inte av de instruktioner som eleverna får i uppgiften av skolan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Rektorn har inte tillsammans med lärare följt upp kunskapsresultat, analyserat dessa och beslutat om utvecklingsåtgärder utifrån analysen

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Distra. Utredningen visar att elevernas resultat inte följs upp och analyseras samt att det inte vidtas utvecklingsåtgärder utifrån en sådan analys. Även om rektorn och lärare diskuterar elevernas kunskapsutveckling på enhetsmöten samt vid mitterminskonferens så sker detta endast på individnivå och inte på skolnivå. Utredningen visar att kunskapsresultaten på aggregerad nivå inte har analyserats och utvecklingsåtgärder har därmed inte vidtagits utifrån en sådan analys. Skolan har visserligen följt upp resultaten från skolans enkät med elever och vårdnadshavare som bland annat omfattar frågor om trygghet, trivsel och arbetsro. I skolans kvalitetsarbete framkommer dock ingen analys som grundar sig i undervisningen eller skolans övriga arbete. En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att följa upp och analysera det aktuella läget på skolan för att kunna fatta beslut om relevanta utvecklingsåtgärder.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Rektorn ansvarar för att en sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Utredningen visar att det inte görs en uppföljning av elevernas kunskapsresultat på övergripande nivå utan endast av trygghet, trivsel och nationella prov. I intervju med rektorn framkommer att de tre huvudmannarepresentanterna, som även är verksamma som lärare på skolan, har utarbetat skolans systematiska kvalitetsarbete i form av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan. Rektorn och huvudmannarepresentant beskriver att huvudmannarepresentanterna i detta arbete följer upp resultaten från elev- och föräldraenkäten och skolans egna mål såsom att alla elever ska nå tillräckliga betyg för att kunna få behörighet till ett nationellt program på gymnasiet. Av dokumentationen framgår även att resultat på nationella prov har följts upp och rektorn tillägger i intervju att de även följt upp slutbetygen i årskurs 9 men att dessa inte har diskuterats i personalgruppen och att detta inte heller syns i verksamhetsberättelsen.

Det framgår vidare av tillsynen att resultaten inte har analyserats på skolnivå. Rektorn uppger att elevernas resultat diskuteras varje vecka vid skolans enhetsmöten och på mitterminskonferensen. Rektorn och representant för huvudmannen beskriver dock att uppföljningen görs på individnivå men inte på gruppnivå. Lärare beskriver att de på mitterminskonferenserna diskuterar vad de har lyckats bra med i undervisningen. Enligt huvudmannens synpunkter på protokollet beskrivs att klassen som helhet diskuteras vid mitterminskonferensen. Rektorn beskriver även att huvudmannarepresentanterna diskuterade enkätresultaten som till exempel handlar om frågor om trygghet, trivsel och arbetsro. När det gäller slutbetygen i årskurs 9 så har dessa inte diskuterats eller analyserats i lärargruppen enligt rektorn. Ett av skolans egna uppsatta mål är att 100 procent av eleverna ska kunna söka till gymnasiets nationella program. Enligt verksamhetsberättelserna har andelen elever som kan söka in på gymnasiets nationella program sjunkit från 77 procent läsåret 15/16 till 53 procent läsåret 16/17. På frågan på hur det resultatet har analyseras svarar både rektorn och lärare att det beror på vilka elever som börjar på skolan först i årskurs 9. Lärare beskriver i intervju att eleverna började sin högstadietid så sent på Distra. Enligt rektorn är orsaken till det försämrade resultatet att många av de elever som gick ut årskurs 9 förra läsåret var

långvarigt frånvarande så att de "inte hann i kapp". Enligt representant för huvudmannen som också är lärare på skolan beror de något sjunkande resultaten på elevernas frånvaro. Huvudmannarepresentanten berättar att problematiken kring att eleverna är hemma har pågått under tre verksamhetsår.

Skolinspektionens utredning visar att endast enstaka utvecklingsåtgärder har beslutats och genomförts, dock utgår inte dessa från en analys av skolans resultat. I intervju med rektorn uppges att det har varit ett prioriterat mål under två år i rad att höja närvaron hos eleverna. Rektorn berättar om ett par nya åtgärder för att förbättra närvaron såsom att ha samling på morgonen för att få in eleverna i gruppen och att de till exempel kan titta på nyheterna tillsammans på morgonen samt arrangera föräldramöte i början av terminen och att tidigt boka möte med elev och vårdnadshavare om lärarna ser tendenser till frånvaro. I huvudmannens synpunkter på protokollet uppges även att en lärartjänst har utökats med fyra timmar för att bland annat kunna åka hem till en elev med hög frånvaro. Rektorn kan inte ge några exempel på utvecklingsinsatser kopplade till undervisningen. På frågan om det finns några insatser kopplade till undervisningen svarar lärare att de ständigt diskuterar resultaten. I synpunkter på protokollet från huvudmannen uppges även att en åtgärd var att en lärare gick upp i tid för att få mer resurstid till eleverna.

Utredningen visar vidare att skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete är nästintill identiskt de två senaste åren. Skolinspektionen har tagit del av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för läsåret 2015/2016 och 2016/2017. I de två verksamhetsberättelserna är analysen densamma för till exempel resultatet av andel elever som uppger att de trivs i skolan trots att det var 88 procent det ena året och 100 det andra året. När det gäller elevernas kunskapsresultat har andelen elever som kunde söka till ett nationella gymnasieprogram minskat från 77 procent till 53 procent. Analysen av resultatet består av att det var flera elever som började på skolan först till höstterminen och att flertalet saknade betyg, hade hög frånvaro, låg studiemotivation. Det anges även att skolan därmed behövde göra individuellt anpassade studieplaner för elever. Av dokumenten från de två läsåren framgår även att de planerade utvecklingsåtgärderna endast skiljer på så vis att tre nya åtgärder tillkommit och två tagits bort. Övriga sju åtgärder är identiska. I dokumenten finns det ingen analys som grundar sig i undervisningen eller skolans arbete. I huvudmannens synpunkter på protokollet framgår att åtgärderna är lika på grund av att skolan såg en liknande problematik och att de tidigare åtgärderna inte fullföljts till fullo. Huvudmannen förtydligar även att det vid upprättandet av den senaste verksamhetsplanen tillsattes en extra resurs om fyra timmar.

Övriga nya ytterligare brister

Huvudmannen brister i sitt ansvarstagande att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid genom att inte följa den lagstadgade timplanen

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens tillförsäkrande att eleverna får sin garanterade undervisningstid. Utredningen visar att huvudmannen inte utgår från den lagstadgade timplanen i fördelningen av undervisningstiden utan gör en bedömning av elevens behov av undervisningstid trots att skolan inte har tillstånd för att arbeta timplanlöst.

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan vara minst 6 890 timmar. Bestämmelser om fördelning av undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skollagen.

Utredningen visar att huvudmannen inte utgår från den lagstadgade timplanen i fördelningen av undervisningstiden. I intervju med rektorn hänvisar rektorn frågor angående timplan och planeringen av undervisningstid till en lärare med detta ansvar. I intervjun med denne ansvarige lärare för schemalaggningsen och fördelningen av undervisningstid uppges att de anpassar undervisningstiden efter elevens behov och inte efter antalet timmar i timplanen. Huvudmannen har den 28 februari 2018 inkommit med ansökan om att bedriva undervisning timplanlöst men ansökan har ännu inte beslutats.

Motivering till val av verktyg

Eftersom Distra IRS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Distans strateg Sweden AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare

Signerat av: Mårten Petersson

X Anna Möller

Föredragande

Signerat av: Anna Möller